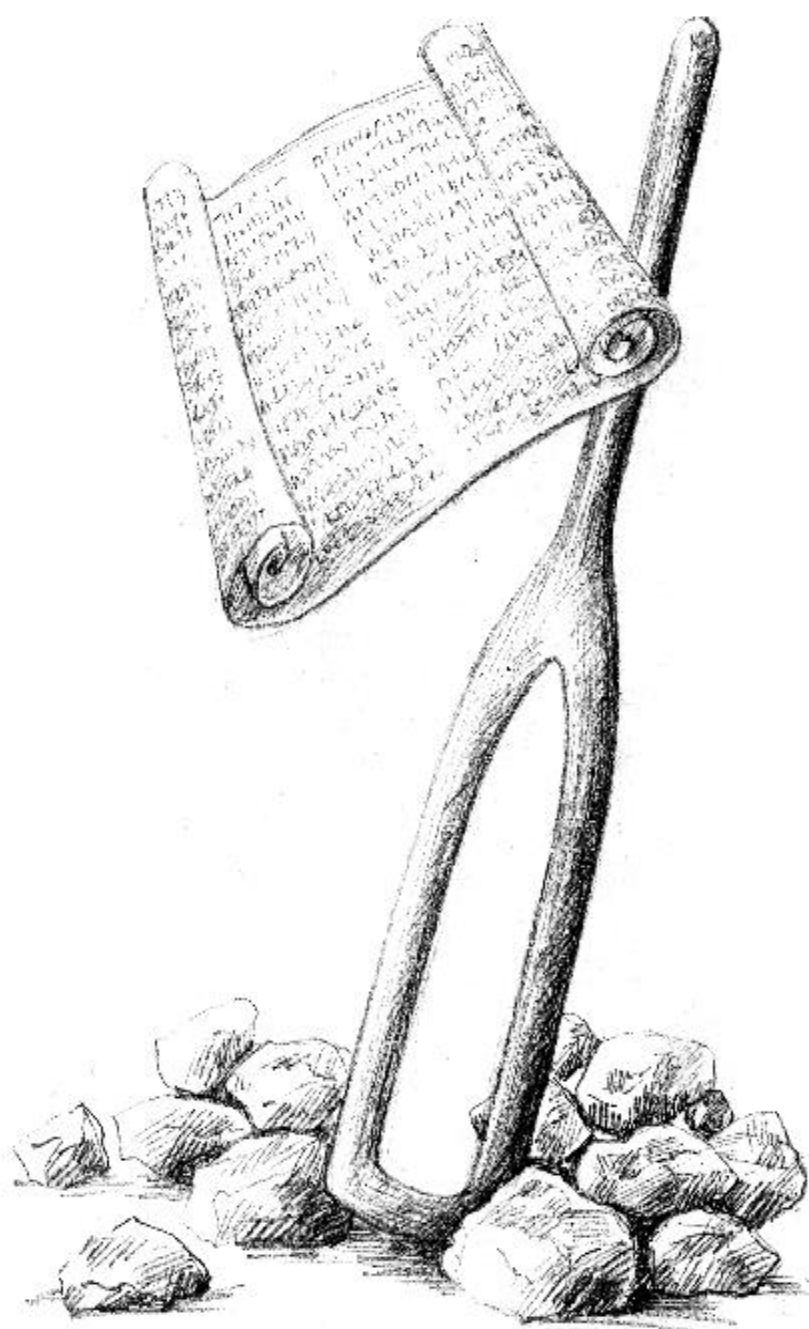

SETKÁVÁNÍ

Brněnský evangelický měsíčník

2020 / 8

ÚVODNÍK

Říjen je kalendářní měsíc, v němž na mě nejvíc doléhá nezadržitelné ubývání denního světla. Možná nejsem úplně sám, tudíž to tak nějak obdobně vnímá ještě i někdo jiný, nevím. Ať už dojde souhlasu nebo ne, vyjde to na stejno. Dny jsou čím dál tím kratší, zejména umělé protahování konce tzv. letního času nutí kdekoho ráno vstávat nejdříve do šera, a potom do tmy. Ochladuje se. Opadá listí a přiletí havrani. Řidiči myslí na to, že bude potřeba about zimní pneumatiky. A i na nich to zanedlouho může někdy pěkně klouzat. K dovršení všeho nepohodlí mají obchodní řetězce už připraveny ke spuštění kampaně sadisticky upomínající, že Vánoce tu budeme mít, než se kdo naděje.

V době, v níž píšu tyto věty, se o nadcházejících týdnech mluví a píše s velikou nejistotou. Přední odborníci na infekční nemoci předpovídají, jak se bude vyvíjet nákaza nemocí Covid 19, většina z nich přesně ví, že to bude vypadat zcela odlišně, než to předpovídají jeho (její) kolegové a kolegyně. Ale buď jak buď, v naprosté většině se mi dostává vysvětlení, že čím víc se budeme blížit zimě, tím to bude horší, a prý jsem se na to měl začít připravovat už dávno. Budiž, možná máme odborné, vědeckými metodami vypracované předpovědi právě proto, abychom se z nich učili, že nic dobrého pro budoucnost nemáme pojištěno, zatímco kdeco špatného už číhá za kdekterým rohem.

Zároveň je ovšem takzvaná jistota o tom, že se nám severní část naší planety bude čím dál tím víc zanořovat do tmy a zimy, názorným příkladem, jak každé období a každá činnost získává smysl teprve tehdy, když je člověk přijme jako darovaný čas k moudrému životu a dobrému činění. Tudíž je věcné a patřičné poznamenat, že také tento nadcházející čas máme darován, abychom v něm sdíleli povzbuzení k víře a naději.

On totiž jednou skončí tento podzim, načež přejde i zima. která po něm bude následovat, a to, co nás obklopuje, bude už na první pohled vypadat zase jinak. Jsem si jist, že stejně odezní i doléhající ohrožení nakažlivou nemocí, z něhož je zatím mnoha lidem úzko.

Přejde to a zase bude snazší objevovat, že náš cíl není jakýsi všeobecný útlum a zánik, ale nové světlo a ožívání všeho.

Než se nám to začne po dlouhém podzimu a dlouhé zimě tak trochu samo připomínat, musí uplynout dost času. Dlouhé týdny a měsíce. Právě ty představují čas, který je darovaný. Není k útrpnému vyčkávání. Je k tomu, abychom přijímali pozvání k naději, k vyhlížení dobrých Božích činů, a zkoušeli takové pozvání sami také vyslovit.

Jaroslav Vítek

Závěr kurzů Alfa a Beta ve sboru Brno I

V neděli 28. června byli v Červeném kostele pokřtěni tři dospělí lidé, kteří se v minulém roce začali účastnit podzimních kurzů Alfa a na jaře letošního roku se zapojili do kurzu Beta. Pak do toho zasáhl koronavirus, ale sotva nebezpečí trochu pominulo, začali jsme se opět scházet a proběhla závěrečná část, při které jsme se společně připravovali k přijetí křtu a účasti na večeři Páně a hovořili jsme o významu Otčenáše, ekumenických vztazích a církevním roce. Na závěr jsem nové členy našeho sboru požádal, aby se zamysleli nad svou dosavadní cestou k víře a napsali o tom několik řádek, z kterých jsem pak citoval při jejich představení.

Sestra HI vystudovala speciální pedagogiku na Masarykově universitě a nyní pracuje jako učitelka v mateřské školce. Má dva dospělé syny. O své cestě k víře napsala:

„Víru v Boha vnímám jako součást mého života od samého dětství. I když jsem vyrůstala v rodině s křesťanskými kořeny, do kostela jsme nechodili. Pouze někdy s babičkou. Už od mládí jsem však Boží přítomnost vnímala nejčastěji v přírodě a o samotě. Věděla jsem, že nikdy nejsem a nebudu sama. Neměla jsem se však s kým o toto bohatství a pocity sdílet. Vyhovovalo mi také ticho kostela, kam jsem si ráda a s pokorou chodila spočinout. Víra v Boha mi pomohla překonat nejtěžší životní chvíle, když jsem byla po autonehodě rok mimo domov. Později jsem se se svými dvěma syny starala o tatínka a prožila jsem znovu Boží blízkost a pomoc. Dnešním křtem chci dát najevo tuto svou zkušenost a vděčnost, že bez víry a Boží lásky bych svou životní cestu nezvládla.“

Sestra TK vystudovala Fakultu humanitních studií na Karlově universitě v Praze a nyní žije a pracuje v Brně jako asistentka lidí s autismem. Její kmotrou se stala sestra MM ze sboru ČCE v Praze-Střešovicích, kam sestra TK dříve chodila na bohoslužby. O své cestě k víře napsala:

„Dlouho jsem hledala smysl a zakotvení svého života. Hledala jsem lidskost a své místo v tomto světě. Jednou jsem uprostřed cesty městem pocítila ohromnou vděčnost a lásku a slyšela hlas, který mne ujistil, že jsem Bohem milovaná dcera. Před deseti lety jsem se rozhodla vydat na cestu do Santiaga de Compostela, kde jsem prožila řadu živých snů plných odpuštění a Boží lásky. Na mé cestě k víře hráli důležitou roli také věřící lidé, s kterými jsem mohla o Bohu hovořit, střešovická paní farářka, má kamarádka, která

se dnes stane mou kmotrou, a kamarád z Austrálie, s nímž jsem četla Bibli. Křest pro mne znamená, že jsem uzrála ve svém rozhodnutí a chci jím stvrdit, čemu věřím, kde jsem zakotvená, a oč se mohu opřít."

Bratr DV, který pochází z Brna, vystudoval sociální pedagogiku na Masarykově universitě a pracuje jako metodik a lektor v neziskové organizaci. O své cestě k víře napsal:

„S křesťanstvím jsem se setkal v Apoštolské církvi, kam mne vodili rodiče. Ale nakonec jsem si ke křesťanství vypěstoval spíš averzi. Vadilo mi, že církve dělí lidi na dobré a zlé a hrozí jim věčným trestem. Zkoušel jsem i východní filosofii a judaismus, ale stále jako by nade mnou visel strach z pekla. Nakonec jsem se rozhodl své křesťanství pohřbít. Tak skončila má stará víra, ale jedině tak mohla povstat nová. Při setkání s věřícími lidmi jsem poznal, že mnozí žijí jinak, ne proto, aby za to něco dostali nebo před něčím utekli, ale jednají tak, protože to považují za správné. Začal jsem rozumět slovům o odpuštění, lásce a naději. Jako by mě zavalil příval živé vody a radosti. Poznal jsem, že i když má člověk pocit, že prochází duchovní pouští, pramen živé vody už se mu ze života neztratí. Oslovila mne báseň Jiřího Wolкера: Modlete se, aby mi narostlo srdce statečné a nesmlouvavé, a věřte dnes za mě, že tomu tak bude a věřte dnes za mě, že postavím dle obrazu jeho, život člověka spravedlivého."

připravil Jiří Gruber

Brno I na Blažkově

Na Blažkově jsme se po roce opět sešli 1. 8. 2020 v počtu cca 60 lidí. Děti tu bylo 21, mládežníků 15 a dospělých 27. V pondělí a úterý nám počasí moc nepřálo a pršelo. Proto jsme se po dopoledních programech (které se i přes nepřízeň počasí konaly venku) vyhřívali a sušili v jídelně u krbu. Odpoledne pak někteří vyrazili navštívit Muzeum nové generace ve Žďáru, či výstavu modelové železnice. Po zbytek pobytu jsme si užívali sluníčka a výletů na koupání do Rožné nebo k lomu.

Pobyt jsme zahájili nedělní návštěvou bohoslužeb v Blažkově. Od pondělí do pátku byl na dopoledne připraven biblický program pro tři věkové skupiny. Mladší děti (3-7 let) putovaly s Jonášem, starší děti (7-13 let) pomáhaly Gedeonovi při boji s Midjánci a dospělí se věnovali modlitbě Páně, vyznání víry a příběhům z Lukášova evangelia. Program pro nejmladší si připravila Iva Oukropcová s Kristinou Hellerovou, pro starší děti mládež a pro dospělé ho nachystal a vedl pan farář Gruber. Každý večer (kromě

soboty) byl nachystaný večerníček pod vedením Vládi Šebesty, tentokrát na motivy opičky Žofky. Ve středu jsme vyrazili na výlet na Pernštejn. Mezi programem a výlety jsme si našli čas i na práce pro tábor a odklízeli jsme větve po kácení u umývárén. Silnější byly nařezány a putovaly do dřevníku, zbytek jsme spálili. Jako již tradičně nám vařila paní Danuška z Rožné a vše se moc povedlo. Týden utekl jako voda a myslím, že jsme si ho všichni užili a těšíme se na příští rok.

Anna Oukropcová

Vřešťanský tábor 2020

Brno-Husovice v Lovětíně

Letos, i přes hrozbu koronaviru, se náš tradiční tábor uskutečnil v obvyklém týdnu na přelomu července a srpna. A že nám štěstí přálo: díky zrušení povinnosti nošení roušek v MHD a ve vlacích právě v den odjezdu nás čekala klidná a pohodlná cesta. Tentokrát se náš tábor proměnil v imaginární panství Lovetown, na kterém ovšem hned první den v noci došlo k vraždě! Zavražděným byl praotec panství. A co by to bylo za tábor, kdyby se vražda řádně nevyšetřila? Úplnou náhodou byly na panství zrovna přítomny čtyři rodiny budoucích detektivů, které se vyšetřování hned ujaly. Ty se spolu předháněly v tom, kdo vraždu nejlépe vyšetří, vyslechly výpovědi všech obyvatelů panství a začaly si tvořit motiv pro každého z nich. V průběhu

vyšetřování došlo k různým zvrátům, bylo zadrženo pár podezřelých a dokonce došlo i k únosu. Detektivové se však nenechali svést ze správné stopy. Po týdnu urputného vyšetřování spojili své síly a úspěšně vraha dopadli! Co však nevypátrali, jsou recepty ze zdejší kuchyně, která byla vynikající!

Tentokrát byly na táboře zvýšené hygienické nároky a okolní krajina se výrazně změnila po kůrovcové kalamitě. To nám však vůbec nebránilo si ho plnohodnotně užít!

Velký dík patří všem, kteří se na chodu tohoto tábora podíleli, a nezbývá než se těšit na další rok.

Tomáš Procházka, foto: Ondra Sedlák

Blahoblažkov 2020

25. 7. – 1. 8. 2020

Během jara 2020 jsme si ve facebookových komentářích pod livestreamem bohoslužeb vyměňovali fotky „pokostelové kávičky“ a mrzelo nás, že letos nebude ani blažkovská kávačka na verandě před jídelnou. Blažkov se zdál neuskutečnitelným, a tak tam někteří z nás v karanténní době jezdili jen tak samostatně na výlet, podívat se „k totému“, nechat vyběhnout děti do

lesa a na zápraží jídelny si vypít kafe z termosky. Málokdo se odvažoval jenom doufat, že by tábor mohl být.

A pak se všechno v dobré obrátilo a rozběhlo se přihlašování i plánování programů. A pak už zbývalo posledních pár dní do odjezdu a my zvažovali, jestli tu kilovku kafe jednu nebo rovnou dvě. A pořád jsme jen těžko věřili, že opravdu můžeme.

Když jsme se první večer po příjezdu potkali nad ohněm s vidličkovými opékátky, buřty a chlebem, byla to veliká úleva a vděčnost. A ta nás vlastně provázela celou dobu. Každý rozhovor, každé letmé setkání, společná procházka i společná bohoslužba – všechno mělo zvláštní příchutí vzácnosti a nesamozřejmosti. Vážili jsme si toho, že se to všechno může svobodně a bezpečně dít.

Ve sboru z Blahoslavova domu se za posledních pár let vybuodovala velmi silná parta rodin s malými dětmi, která v plné síle na Blažkov v létě jezdí. A hlavně se narodilo hodně dětí. Na sborový pobyt přijelo 27 dospělých se třinácti dětmi do tří let a čtrnácti školkovými dětmi. Školáků či studentů dorazilo šest. Je trochu těžké si to představit, ale děti měly početní převahu. Měli jsme s sebou opravdu hodně malých a maličkých dětí. Dost z nich už byly děti z „malé nedělký“, které letos statečně pluly s Jonášem – doprovázeli je Tom Bouda a Lenka Dobrovolná. Asi desetičlenná partička velkáčů zažívala s Janou Gajdošovou příběh knihy Roalda Dahla Obr Dobr.

Nelze opomenout zásadní fakt: když jsme v podvečer přijížděli k táboru, mnozí z nás zaznamenali, kolik lesa zmizelo. Ráno jsme tu spoušť spatřili do všech detailů. Náměstíčko je jistě slunnější, ale zaražení jsme byli všichni. Většinu dopolední strávili dospělí muži – coby statní dřevorubci –

likvidováním větví. O tom, co kůrovec sežral, byl i jeden večerníček. Ty už nějakou dobu připravuje tandem Bouda – Dobrovolný nebo Michal Marek. Děti si o kůrovci i Krakonošovi povídaly ještě dlouho po skončení Blažkova.

Během pobytu jsme vedli čilou debatu o tom, jak se sbor a potřeby lidí v něm mění: velká část z nás zažila pobyty na Blažkově s jinými skupinami, dětské tábory nebo sborové pobyty – a je jasné, že každá skupina má jiné potřeby programu. Na našem Blahoblažkově nakonec byl po společné pobožnosti dopolední program jen pro děti – protože většina z nich potřebovala doprovod rodičů. Zbytek rodičů se rozprostřel do práce a třeba do kuchyně a hotovo. Na dospělácký program už nikdo nezbyl. I odpoledne měla většina z nás plné ruce dětí, občas někdo podnikl výpad k totemu nebo se vesele hrály míčové hry a na schovávanou v lese. Prostor na společný program s bratrem farářem Martinem nebo sestrou farářkou Sašou byl až... tádydádydá... všechny děti spaly. Večer, spíše v noci. O to intenzivnější ty společné večery byly. A nejen večery, ale i noci – zvlášť ta, ve které se odehrála noční hra pro dospělé. Honza Cimr s Jakubem Kubíčkem se do její organizace vrhli naplno a asi desítku dospělých se potom v zážitkové hře snažila najít uprostřed noci cestu do tábora, váleli pneumatiku po polňačkách, na lodi v lomu lovíli klíč od blažkovského kostela, do kterého se dostali – a nakonec bylo jejich úkolem dostat se z kostela zase ven. O tomto zážitku můžu podat jen hrubou zprávu: hlídala jsem děti.

Kromě mužského a ženského večera jsme během dalších večerů ještě obsáhli: debatu s Petrou Michalovou o koronavirové krizi a o tom, co si z ní můžeme odnést, a sociologický večírek s Marošem Klačkem a prezentací jednoho pražského sboru, který funguje jako komunitní centrum, a neuvěřitelnou a již tradiční degustaci vín s Petrem Kazdou. Pozdější hodiny jsme většinou vykryli hovory a zpěvem s kytarou a basou.

Výlet jsme letos uskutečnili taky, adekvátní složení táborového osazenstva. Ti nejmenší dorazili k totému a ještě pár desítek metrů za něj, kde se cachtali v potoce. Ti o fous větší se prošli dokonce dozadu k silnici a vrátili se po druhém břehu Bobrůvky. Společně jsme se tomu výkonu smáli, nikdo neušel víc než čtyři kilometry a strávili jsme tím celý den. Ale on jednou přijde den, kdy s pubertáky dobydeme Mitrov. A do té doby? Do té doby se chceme radovat z toho, co zrovna žijeme. Může to být úsměvné, ale je to to, co žijeme. Teď a tady, doopravdy. Jsem moc vděčná, že s dětmi můžeme být součástí společenství, i když jsou malé. A pevně věřím a doufám, že naše církve a jednotlivé sbory jsou dost rozmanité na to, aby každý našel otevřené dveře do společenství, kde mu bude dobře.

A s vděkem za společenství jsme nakonec z Blažkova i odjížděli.

Doufám, že se příští rok zase vrátíme. Společně.

Alžběta Kubíčková

Druhý Betlém

Dne 19. června 2020 se konalo v Kloboukách u Brna slavnostní otevření budovy nového Betléma, který během dvou let (základní kámen byl položen 9. září 2018) doslova vyrostl naproti místnímu evangelickému kostelu a v těsné blízkosti bývalé Odstrčilovy vily, která již 30 let slouží jako domov pro lidi s těžkým tělesným postižením. Nová budova, která je vybavena potřebným zařízením a zázemím pro 12 „vozičkářů“, byla postavena s pomocí evropských dotací a darů přátel Betléma. Celkové náklady včetně vybavení činily 57 milionů, dotace 42 milionů a vlastní podíl 15 milionů, z něhož bylo již 10 milionů získáno na darech. Nová budova umožní zvýšit kapacitu lůžek a zkvalitnění služby. V bývalé Odstrčilově vile se po nutných opravách počítá se službami pro seniory: odlehčovací lůžka a denní stacionář.

Slavnostní otevření nové budovy domova pro seniory v Kloboukách u Brna se konalo v evangelickém kostele a pro čtenáře našeho časopisu přinášíme text promluvy místní farářky sestry Marty Zúštinové.

Jiří Gruber

Vážení přátelé, setkáváme se tu lidé z různých míst a oborů, s různými zkušenostmi a životními příběhy. A přece nás v tomto společenství pojí zájem o diakonii a o nový Betlém. Věřím, že za tímto zájmem, za vaší péčí a starostlivostí je láska. Láska, která spojuje, buduje vztahy a projevuje se činy, úsilím, námahou. Láska není jen romantický cit, i když to také. Láska se především projevuje v akci, ponouká nás, abychom nebyli lhostejní k údělu druhého člověka.

Poslyšme, co na toto téma říká apoštol Pavel v listu Římanům:

„Jako je v jednom těle mnoho údů a nemají všechny stejný úkol, tak i my, ač je nás mnoho, jsme jedno tělo v Kristu a jeden druhému sloužíme jako jednotlivé údy. Máme rozličné dary podle milosti, která byla dána každému z nás: Kdo má dar prorockého slova, ať ho užívá v souhlase s vírou. Kdo má dar služby, ať slouží. Kdo má dar učit, ať učí. Kdo dovede povzbuzovat, necht' povzbuzuje. Kdo rozdává, ať dává upřímně. Kdo stojí v čele, ať je horlivý. Kdo se stará o trpící, ať pomáhá s radostí.“ (Ř 12,4–8)

Kolikátá je to už budova, kterou takto slavnostně otevíráme? Narnie(!) Mirandie (!), Arkénie (!) Teď nový Betlém(!)

Tolik se toho už podařilo, a to právě proto, že jste tak různí a přece táhnete za jeden provaz, máte různá obdarování a využíváte je pro společnou věc.

Není to vždy lehké své síly a rozdílné energie spojit. Chce to ohromnou výdrž a trpělivost. Někdo je vizionář, jiný jeho konstruktivní kritik, další je velmi potřebný diplomat, někdo přiloží ruku k dílu prakticky (třeba jako včera, kdy jste na Betlémě uklízeli snad všichni, aby byl na dnešek krásný a jen se leskl). Jiní se za zdar dobrého díla modlíte, další darujete peníze a děláte si čas vůbec se takovým projektem zabývat. Všechno to je důležité... a je tu pohromadě tolik různé energie, až někdy může hrozit třesk, ale protože je za tím vším právě láska, drží to všechno pohromadě. Místo třesku je tu nový Betlém.

Pro nás, kteří jsme mohli počátky a růst nového Betléma sledovat zpovzdálí, je to velkou inspirací a povzbuzením. Za evangelický sbor v Kloboukách mohu říct: Vážíme si toho, že stále pokračujete dál, že se staráte o to, aby se diakonie rozvíjela. A teď jsme rádi, že obyvatelé Betléma najdou v novém domě pohodlné a vhodné bydlení, kde se, jak věříme, budou cítit dobře.

Budova je postavená, je hotovo. Ale není to konec, teď do budovy vstoupí život. Přestěhují se sem obyvatelé starého Betléma a přibudou dokonce nové tváře. Jako je těžké, aby na budově všechno do sebe zapadlo, tak je to i se společenstvím. A jako potřebuje budova neustále udržovat, potřebuje i každé společenství vkládat spoustu sil do komunikace, aby tu vládlo porozumění. To vám moc přejeme. Aby se vám na Betlémě dobře žilo a pracovalo. Aby tu vždycky vyhrávaly síly láskyplné, dostředivé, aby tu bylo veselo, abyste byli dobrý tým, který spolu nese dobré i zlé i tíhu, kterou péče někdy s sebou přináší. Buďte si vzájemně oporou.

Jsme různí a ne všichni bychom zvládli na Betlémě žít či pracovat. Vážíme si odvahy a vytrvalosti lidí, kteří to dělají, i všech vás, kteří je v tom podporujete a zajistili jste, aby tato kvalitní péče mohla fungovat dál v důstojných podmínkách.

Jsme různí, ale každý tu máme na světě místo. Ať zdraví či s handicapem, s povahou takovou či makovou, každý máme nějaký dar a ten máme rozvíjet, abychom jím sloužili druhým lidem. Přeji nám všem, abychom každý svá obdarování a talenty rozvíjet opravdu mohli. K prospěchu svému i druhých (s pomocí Boží).

Martina Zuštinová

foto: pohled od kostela, ředitel střediska Petr Hejl s náměstkem hejtmána Markem Šlapalem, výhled na město.

APOŠTOLOVÉ

Jakub, bratr Páně

V novozákonních textech se objevuje celkem pět postav jménem Jakub. V evangeliích se často mluví o Jakubovi synu Zebedeovu, který byl jedním z Dvanácti (Mk 1,19). Zemřel jako mučedník z rozkazu krále Heroda (Sk 12,2). Další Jakub je také jeden z Dvanácti, blíže označen jako syn Alfeův (Mk 2,14). Dále čteme o Jakubovi mladším (Mk 15,40) a Jakubovi, otci apoštola Judy (Lk 6,16), o nichž nevíme nic bližšího. Pátý Jakub je blíže označen jako bratr Páně. Poprvé o něm slyšíme u Marka, který uvádí i jména dalších Ježíšových bratrů žijících v Nazaretě. Výraz bratr však může v aramejštině znamenat také bratranec.

Mk 6,3 „Což to není ten tesař, syn Mariin a bratr Jakubův, Josefův, Judův a Šimonův? A nejsou jeho sestry tady u nás?“ A byl jim kamenem úrazu.

Jan 7,2-5 Byly blízko židovské svátky stánků, a jeho bratři mu řekli: "Jdi odtud do Judska, aby tvoji učedníci viděli skutky, které činíš. Nikdo přece nezůstává se svými skutky v ústraní, chce-li být známý na veřejnosti. Činíš-li takové věci, ukaž se světu!" Ani jeho bratři v něj totiž nevěřili.

Z textu evangelií je tedy zřejmé, že v době Ježíšova veřejného působení nikdo z Ježíšovy rodiny nepatřil mezi jeho stoupence.

Mk 3,31-35 Tu přišla jeho matka a jeho bratři. Stáli venku a vzkázali mu, aby k nim přišel. Kolem něho seděl zástup; řekli mu: "Hle, tvoje matka a tvoji bratři jsou venku a hledají tě." Odpověděl jim: "Kdo je má matka a moji bratři?" Rozhlédl se po těch, kteří seděli v kruhu kolem něho, a řekl: "Hle, moje matka a moji bratři! Kdo činí vůli Boží, to je můj bratr, má sestra i matka."

Jakub, bratr Páně se nejspíš připojil k církvi až po velikonočních událostech. Apoštol Pavel totiž zmiňuje Jakuba, bratra Páně jako jednoho z prvních svědků Ježíšova vzkříšení.

1 K 15, 6-7 Poté se ukázal více než pěti stům bratřím najednou; většina z nich je posud na živu, někteří však již zesnuli. Pak se ukázal Jakobovi, potom všem apoštolům.

Podle listu Galatským patří Jakub spolu s Petrem k nejvýznamnějším osobnostem křesťanského sboru v Jeruzalémě a Pavel jej označuje za jeden ze sloupů církve.

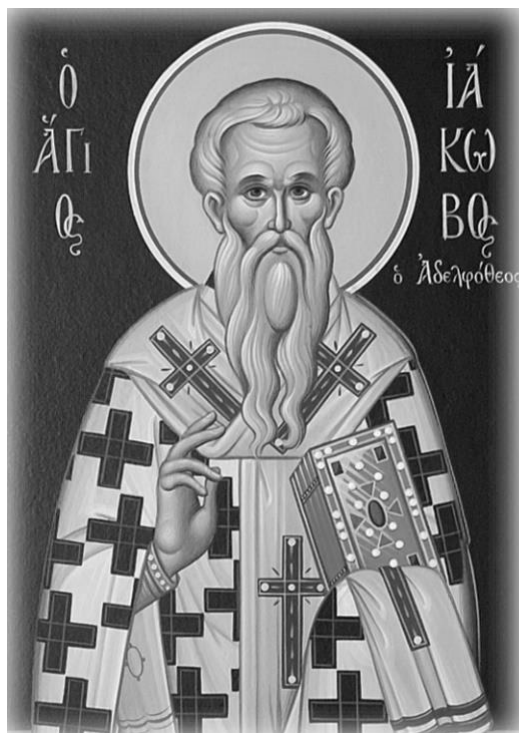
Ga 1, 18-19 Teprve o tři léta později jsem se vydal do Jeruzaléma, abych se seznámil s Petrem, a zůstal jsem u něho dva týdny. Nikoho jiného z apoštolů jsem neviděl, jen Jakuba, bratra Páně.

Ga 2,9 Když poznali milost, která mi byla dána - Jakub a Petr a Jan, kteří byli uznáváni za sloupy církve - podali mně a Barnabášovi pravici na stvrzení naší dohody, že my půjdeme mezi pohany a oni mezi židy.

V knize Skutků se sice tento Jakub objevuje poměrně pozdě, ale již rovnou jako vůdčí osobnost, která přebírá vedení jeruzalémského sboru, když Petr po své záchraně z vězení odchází z Jeruzaléma. V tomto postavení ho navštěvuje i apoštol Pavel, který se vypravil do Jeruzaléma odevzdat sbírku, kterou vykonal v Řecku.

Sk 12,17 Petr jim pokynul rukou, aby je uklidnil, a vypravoval jim, jak ho Pán vyvedl z vězení; nakonec jim řekl: "Povězte to Jakobovi a ostatním bratřím." Pak odešel z města.

Sk 21,17-18 Když jsme přišli do Jeruzaléma, přijali nás bratři s radostí. Nazítrí se Pavel odebral i s námi k Jakobovi, kde se sešli všichni starší.

Názorová pozice tohoto nepřehlédnutelného svědka není úplně jasná. Podle evangelisty Lukáše Jakub předsedá prvnímu apoštolskému sněmu a podporuje křesťanskou misi mezi pohany, když říká:

Sk 15,19-20 Proto já soudím, abychom nedělali potíže pohanům, kteří se obracejí k Bohu, ale jen jim napsali, aby se vyhýbali všemu, co přišlo do styku s pohanskou bohoslužbou, aby nežili ve smilstvu, aby nejedli maso zvířat, která nebyla zbavena krve, a aby nepožívali krev.

V listech apoštola Pavla je však Jakub obklopen křesťany ze židů, kteří odmítají slavit večeři Páně s křesťany z pohanů a trvají na jejich obřizce. Nakolik tento názor zastával i Jakub, nelze spolehlivě doložit.

Gal 2,11-12 Když pak Petr přišel do Antiochie, postavil jsem se otevřeně proti němu, protože byl zřejmě v nepravu. Nejprve jídal totiž společně s pohany; když však přišli někteří lidé z okolí Jakubova, začal couvat a oddělovat se, protože se bál zastánců obřizky.

Jakub je zmíněn jako Ježíšův nástupce také v tzv. Tomášově evangeliu, kde je mu přisouzeno přízvisko Spravedlivý.

Tomáš 12 Učedníci řekli Ježíšovi: Víme, že od nás odejdeš. Kdo bude naším vůdcem? Ježíš jim řekl: Kamkoli půjdete, dojdete k Jakubovi Spravedlivému, kvůli němuž vzniklo nebe i země.

Jakubovi je připsána i jedna z novozákonních epištol, která reaguje na názory apoštola Pavla a Ježíšovy výroky z evangelií. Není tedy vyloučeno, že ji mohl napsat Ježíšův bratr, neboť úvod epištoly zmiňuje Jakuba jako všem známou osobnost.

Jk 1,1 Jakub, služebník Boží a Pána Ježíše Krista, posílá pozdrav dvanácti pokolením v diaspoře.

Jakub, bratr Páně je také jediná osobnost prvotní církve, která je zmíněna v mimokřesťanské literatuře. Josef Flavius píše v Židovských starožitnostech o jeho smrti v roce 61/62.

„Velekněz Ananos došel k závěru, že se mu naskytla vhodná příležitost, neboť místopředseda Festus zemřel a jeho nástupce Albinus byl teprve na cestě. Svolal soudní zasedání velerady, kam nechal předvést bratra Ježíše, zvaného Kristus – jmenoval se Jakub – a několik dalších. Obžaloval je, že prý se dopustili přestoupení Zákona. Nechal je ukamenovat.

Podle staré tradice byl Jakub, bratr Páně respektován jak židy, tak křesťany pro svůj přísný mravní život a úctu k Bohu.

Ježíšovi příbuzní hráli v jeruzalémském sboru významnou roli i později. Nástupcem Jakuba, bratra Páně se stal jeho synovec Šimon, syn Kleofášův. Byla mu prý dána přednost, poněvadž byl příbuzným Pána. Tento Šimon měl být ukřižován v roce 107 za císaře Trajána.

Jiří Gruber

Z EKUMENICKÉ POUTI 2019

Zastavení: Kurdějov

Kurdějov (s tradičním německým jménem *Gurdau*) spadá do zcela jiného světa než ostatní poutní zastavení. Lze jej právem označit za horskou ves: leží v nadmořské výšce 250 m n.m., v hlubokém údolí mezi Kamenným vrchem (343 m n.m.) a Holým vrchem (400 m n.m.). Od všech okolních obcí Kurdějov oddělují hřebeny, do nichž silnice stoupá pomocí serpentín, a právě po těchto hřebenech vedly hranice panství. V horských srážech kolem vesnice byly odnepaměti důležité kamenolomy a na jižních svazích hor pak vinice. Z hlediska národnostního žili v Kurdějově od 14. století téměř výhradně Němci, podobně jako v Hustopečích. Z hlediska náboženského byl i Kurdějov, stejně jako celý kraj, ještě v 16. století luterský a měl i svůj novokřtěnecký dvůr, ale výsledkem katolizace byla od barokní doby jednoznačně katolická konfese Kurdějovských.

Nejstarší písemné zmínky o obci jsou ze 13. století a je pravděpodobné, že nejstarší obyvatelstvo bylo české. Kolonizačním úsilím však už ve 14. století převládli Němci, kteří mluvili bavorsko-rakouským dialektem. Není tedy možné potvrdit údaje, které se objevují na webových stránkách obce, že zdejší německé osídlení bylo až důsledkem luterského vlivu v pol. 16. století. Od prvních známých majitelů obce, jimiž byli páni z Boleradic, převzali Kurdějov od r. 1329 páni z Lipé, poté od r. 1594 páni ze Salmu a Neuburgu – dnešní erb obce je právě připomínkou těchto dvou

předbělohorských rodů. Ve 14. století byla ves krátce v držení starobrněnského kláštera, jemuž patřily Hustopeče – Jindřich z Lipé Kurdějov klášteru daroval, protože si přál být v klášteře pohřben. Později se páni z Lipé dohodli na směně tohoto daru za jinou ves s argumentem, že Kurdějov přináší užitek především svým vinařstvím, přičemž vína má klášter nadbytek. Obec vedla mnoho právních sporů, jež měly v zásadě dvě příčiny: spor o vinice a spor o využívání kamenolomů.

Poloha v horském údolí činila z Kurdějova strategickou pevnost na hranici regionů a duchovní dějiny obce nelze proto oddělit od dějin vojenských: zdejší kostel byl hradem. Kostel sv. Jana Křtitele se připomíná od roku 1350, spadal pod patronát premonstrátského kláštera v Dolních Kounicích a byl přifařen do Boleradic, vlastní církevní správu získal roku 1390. Celý impozantní stavební komplex, který je dnes chráněn jako kulturní památka, je ovšem až výsledkem pozdně gotické přestavby na přelomu 15. a 16. století – byl tedy dokončován v době, kdy se zdejší fara už hlásila k luterství. Kounický klášter v té době zanikl a jeho probošt Göschl, někdejší světící biskup olomoucký, se oženil s jednou z řeholnic. Změna konfese nijak nezastavila stavební vývoj kostela,

protože ta se řídila především strategickými potřebami vrchnosti. Jednolodní kostel postupně obklopila samostatně stojící zvonice, kaple Všech svatých a kostnice. Každá z těchto staveb plní kromě sakrální funkce i roli vojenskou a všechny jsou propojené obrannou hradební zdí, takže tvoří jeden z největších a nejzachovalejších komplexů opevněného kostela v českých zemích.

Kostel byl v té době tvořen obdélnou lodí, která neměla klenbu, pouze plochý trámový strop; k přístupu sloužil dodnes dochovaný portál na západním průčelí. Zřejmě před rokem 1465 vzniklo současné kněžiště, čemuž nasvědčuje dochovaný letopočet na jednom z opěráků; tehdy vznikl

při jižní straně lodi i čtvercový silnostěnný věžovitý přístavek. Na přelomu 15. a 16. století proběhla rozsáhlá pozdně gotická přestavba kostela: loď byla zaklenuta síťovou klenbou, v západní části lodi přibyla hudební kruchta. Na jižní straně lodi vznikl nový vstupní portál a byla posílena obranyschopnost kostela vybudováním pochůzného patra se střílnami nad stropem lodi. Západně od kostelní lodi byla kolem roku 1493 vybudována masivní samostatně stojící **zvonice**. Je vysoká 45 m a byla původně s kostelem propojena můstkem. Na věži jsou zvony z 15. století.

Severně od kostela byla kolem roku 1507 postavena **kaple Všech svatých**, jež sloužila jednak jako hřbitovní kaple, protože kostel byl obklopen hřbitovem, jednak jako obranná věž. Jižně od lodi přibyla kostnice (karner), protože areál kostela obklopila hradba s ochozem a místo pro pohřbívání bylo omezené. Na přelomu 16. a 17. století byly vybudovány vyzděné podzemní únikové chodby, vedoucí z kněžiště a karneru východním směrem.

Vybudování této pevnosti souviselo s tím, že už během 17. století se Kurdějov stal cílem řady nájezdů drancujících vojsk. Během tureckého nájezdu roku 1663 se části kurdějovských obyvatel podařilo ukrýt a ubránit se v opevněném areálu kostela. Poslední rozsáhlejší úpravy kostela v barokním stylu proběhly roku 1718.

Vnitřnímu zařízení kostela dominuje hlavní oltář ze 40. let 18. století s plastikami sv. Šebestiána, sv. Markéty, sv. Kateřiny a sv. Rocha; jejich autorem je Ignác Lengelacher, a s novodobým obrazem Panny Marie. U severního křídla příčné lodi je umístěna kamenná kazatelna z roku 1522. Šestiboká kamenná křtitelnice pochází pravděpodobně z roku 1495.

Budova **fary** stojí při západní straně areálu. Jednopatrová stavba má pozdně gotický původ a byla součástí vojenského areálu – v patře severního průčelí jsou umístěny dvě kamenné klíčové střílny. Byla však později renesančně upravena a v pol. 18. stol. barokně přestavěna do současné podoby. Na fasádě hlavního průčelí se nachází freska slunečních hodin. Barokní kříž před farou s letopočtem 179? je zdoben plastikou Ježíše Krista a reliéfem Máří Magdalény. Při jižní straně areálu se dále nacházejí barokní sochy svatého Antonína Paduánského a svatého Jana Nepomuckého, obě z poloviny 18. století.

Pro konfesní vývoj Kurdějova v 16. století je důležité luterské vyznání jeho starousedlíků. Z řady luterských farářů známe jméno Lukáše Ebena z 90. let 16. stol. A víme také, že luteráni byli donuceni zdejší faru opustit roku 1624. Neméně zajímavé bylo pro Kurdějov také anabaptistické vyznání přistěhovalců. Novokřtění se v Kurdějově usadili v obou moravských novokřtěneckých vlnách: poprvé ve 40. letech 16. století z iniciativy svého biskupa Hanse Amona (†1542 v Čejkovicích), nástupce slavného Jakuba Huttera (†1536 v Innsbrucku na hranici). Známe i jména zdejších duchovních jejich komunity: zprvu to byl Jakub Kircher, od r. 1547 pak trojice Hans Greckenhofer, Peter Hagen a především **Wolf Sailer** (†1550 v Zaječím), který byl vůbec nejznámějším a nejplodnějším novokřtěneckým skladatelem novokřtěneckých písní. Po krátké přestávce vynucené perzekucí kolem roku 1550 se novokřtění usadili v Kurdějově znovu v 90. letech a setrvali zřejmě až do roku 1622.

Období třicetileté války bylo pro Kurdějov zvláště tragické – teror vojenských vpádů, hlad a nemoci prakticky obec vylidnily. Majitelé se střídali, ale k nejvýraznějším patřila hrabata z Oppersdorfu a Lichtenštejnové. Kurdějov byl po Obnoveném zřízení zemském přifařen do Hustopečí a kurdějovský kostelní areál postupně chátral. V 19. století byl do značné míry ruinou a zachovalé přízemí polozřícené kaple Všech svatých se používalo jako obecní jatka. Teprve r. 1859 byla v Kurdějově znovu zřízena fara.

Obyvatelstvo obce bylo v té době důsledně německé, vlastně důsledněji než v Hustopečích, s nimiž byl od barokní doby Kurdějov těsněji propojen. V Hustopečích se totiž v 19. století začali nově usazovat i Češi a některé původně německé rodiny se přihlásily k české identitě (k těmto sekundárně počestěným německým rodinám patří například i Tomáš Masaryk). To mělo pochopitelně svůj vliv na politický vývoj ve 20. století: německé vlastenectví obyvatel vedlo nejprve k tomu, že obec byla mnichovskou dohodou připojena v letech 1938-1945 k Německu a tvořila jeden z nejsevernějších výběžků německého území směrem do protektorátní Moravy (dalšími takovými výběžky byly Vojkovice u Židlochovic a Moravský Krumlov).

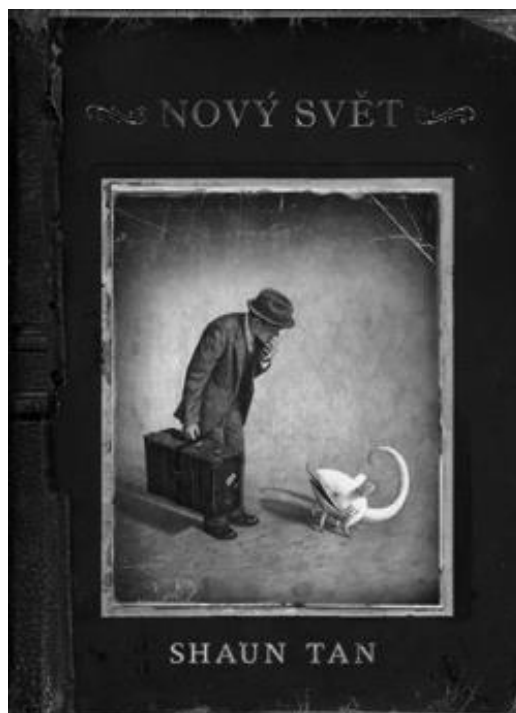
Logickým důsledkem připojení k německé říši bylo nejen to, že Kurdějovští odcházeli na fronty druhé světové války, kde mnoho z nich padlo, ale také to, že zdejší domobrana kladla odpor postupující Malinovského armádě – v Kurdějově padl každý desátý občan. Následovalo pak pronásledování ze strany vlastenců českých a osud vesnice byl mezi 20. 5. a 3. 10. 1946 zpečetěn tím, že všichni obyvatelé byli nuceni odejít do Rakouska. Kurdějov v důsledku toho nemá dnes starousedlíky, jak poctivě uvádějí webové stránky obce. Mýlí se ale v tom, že je nikdy neměl – období od třicetileté války do konce druhé světové války bylo dost dlouhé na to, aby se starousedlická vrstva vytvořila, a pamětníci první republiky proto vědí, že národní odlišnost Kurdějova okolní Češi respektovali v tom smyslu, že s Kurdějovem neudržovali kontakt.

Petr Peňáz, foto Jan Franců

Nový svět od Shauna Tana

Stalo se vám někdy, že jste si koupili knihu z překvapení? Mně se to přihodilo před lety s knihou Nový svět od Shauna Tana. Stalo se to tak, že jsem ji vzala do ruky v knihkupectví u Barviče a Novotného, otevřela ji, překvapeně jsem se nadechla a vydechla a někde v nitru jsem vnímala, že je o mně. Teprve později, když jsem s knihou seděla a „četla“ ji, jsem začínala víc chápat ono své vnitřní zaujetí.

Tanovu knihu lze prožít. A to z jednoho prostého důvodu. V knize není jediné slovo, všechno vypráví obrázky. Odborníci říkají této literatuře grafický román. Čtení se tu děje viděním. Jak víme

od Carla Gustava Junga, duše mluví v symbolech, v obrazech. Obrazy zpracováváme okamžitě, mnohem rychleji než slovo, obraz je propojený s emocí a umí ji vyvolat. Silné obrazy vyvolávají silná hnutí. Shaun Tan, Australan s malajskými kořeny, je vynikající kreslíř, který hloubku prožitku zprostředkovává na rovině příběhové a rovině obrazové, kde pracuje především s barvou a perspektivou.

Příběh je jednoduchý a hluboce lidský. Vypráví příběh rodiny, kde se otec rozhodne, že odejde do jiné země, aby tam připravil zázemí pro svou manželku a dceru. Jejich město je temné, působí vymrzle, hladově a prázdně a na obloze se plazí stíny obřích dračích ocasů. Příběh této rodiny je příběhem mnoha dalších imigrantů, s jejichž osudy se v knize setkáváme. Lidí, kteří sdílejí příběh o ohrožení, strachu, bolesti, útěku a hledání nového místa pro život. Je to také příběh o údivu a úsměvných nedorozuměních, o omylech a hledání nového života ve světě jiné kultury.

Tan pracuje s bohatou a přesto omezenou barevnou škálou, paleta barev se pohybuje od odstínů černavé šedi k odstínům zlatě okrové. Obrázky jsou velmi realistické, vedené tužkou, dotvořené počítačovou grafikou. Jejich atmosféra připomíná alba starých fotografií a pohlednic. Řadou fotek se Tan

nechal inspirovat, šlo často o obrázky z archivů Národní galerie v Melbourne a další z přelomu 19. a 20. století z New Yorku. Realističnost těchto obrázků pak doplňují scény, které jsou surrealistické, děsivé, fantaskní i snové a hravé.

Dynamiku příběhu tvoří Tan hrátkami s perspektivou, kdy čtenáři střídavě nabízí pohled na celek a detail. Na ploše dvou stran předloží Tan scénu, ze které pak skrze sadu obrázků vybere jeden významný prvek. Tento detail se pak stane přemostěním k další scéně a příběh se začíná odvíjet. „Vyprávění“ tak působí velmi srozumitelně a plynule.

Tváře lidí, zvláštní tvorové a prostředí měst a přírody, nic z toho není v knize Nový svět esteticky krásné. Lidé mají nenápadité oblečení, brýle a vrásky, občas hrubé rysy, amputovanou končetinu, slepecké brýle. Někteří tvorové jsou trochu strašidelní, žádní roztomilí domácí mazlíčkové. Města jsou průmyslová a příroda spíše snová. Nový svět je světem svobodným a zároveň neideálním. Lidé jsou svobodní a spokojení a zároveň zranění.

Přemýšlím, čím to je, že mě kniha, jejíž původní název je The Arrival, Příjezd, vždy znova dojme, rozveselí a přinese snítku naděje. A mám za to, že je v ní vykreslená i moje zkušenost a troufám si říct, že nás všech, neboť i my máme vnější zkušenost s přistěhovalci a novými kulturami a vnitřní zkušenost s příchody do nových etap vlastního života. S cizími kulturami, stejně jako s novými obdobími v životě, jsou často spojené strach i zvědavost, nepochopení i radost z obohacení. Je mi šestačtyřicet a v jiné kultuře mých dospívajících a čerstvě dospělých dětí se někdy cítím jako imigrant, který nerozumí řeči, humoru, a zažívám úsměvná i trapná nedorozumění, omyly a hledání. Baví mě to a stejně tak mě baví Tanova kniha a vřele ji doporučuji. Myslím, že je to kniha proti strachu. Může být pro ty, kdo mají strach z imigrantů, aby prožitkově nahlédli do jejich zkušenosti. Ti, kdo mají strach z cizí kultury obecně, mohou v knize zažít, že je to až zkušenost s jednotlivými lidmi a jejich osudem, která může být sblížující. Těm, kdo mají strach z nových období ve vlastním životě, může být kniha povzbuzením, že omyly, nepochopení, trapnost a následně úleva a humor patří ke každému věku. Moc doufám, že to bude jednou patřit i k novému věku v novém světě, kterému z nedostatku výrazových prostředků říkáme věčný život. Že naše člověčenství, Kristem proměněné, nebude o tyto hluboce lidské rozměry ukráceno.

Gabriela Horáková

Shaun Tan, Nový svět, Praha: Labyrint, 2012

DÍKY A PROSBY

Pane,

chválíme tě za dnešní den. Za obě malé pokřtěné děti, Jasmínku a Jakuba, za jejich rodiče, sourozence a kmotry. Prosíme tě, dávej jim poznat svou blízkost, dobrotu a věrnost.

Chválíme tě za letní čas a prázdniny, které máme za sebou. Prosíme tě, dávej nám všem víru, naději a lásku do následujících všedních dnů.

Prosíme tě za děti, které jdou do školek, škol a různých zájmových kroužků. Ať tam najdou nejen kamarády, ale ať se tam naučí rozpoznávat, co je důležité a potřebné. Ochraňuj je před úrazy těla i duše.

Prosíme tě za jejich učitele a vedoucí, ať dokáží rozvíjet obdarování jednotlivých dětí a mají přitom dostatek síly, moudrosti i humoru, aby byli dětem dobrými vzory.

Prosíme tě za rodiče, aby na sebe se svými dětmi měli čas a žili spolu rádi.

Prosíme tě za školu Filipku i ostatní školy Evangelické akademie.

Prosíme, Pane, za všechny, kteří potřebují Tvou lásku a pomoc. Za všechny, kteří jsou zasaženi pandemií koronaviru. Tvoje láska ať s námi zůstává po všechny dny. Pane, Tobě buď čest i sláva až na věky.

Vyslyš i tuto naši společnou modlitbu: Otče náš...

HISTORIE

Počátky křesťanství na Moravě

3. Metoděj a Konstantin

Metoděj (původním jménem Michael), se narodil roku 813 v Soluni (Tessalonice) do rodiny významného státního úředníka. Soluň tehdy byla součástí Východořímské říše (Byzance), jejíž úřední řeč byla řečtina. V okolí města žilo ale i mnoho Slovanů. Michael byl nejstarší ze sedmi dětí a od mládí ovládal i slovanskou řeč. Vždy se mu zdálo, že vláda nejedná se Slovany upřímně. Studoval práva v hlavním městě říše Cařihradu a po ukončení studia byl jmenován místodržitelem provincie obývané převážně Slovany, severně od Soluně. Ve vládní funkci se jeho původní domněnka potvrdila. V úřadech vládla nepoctivost a nespravedlnost a nespokojenost obyvatelstva vzrůstala až k odstředivým snahám a k byzantské vládě. Také Michael po 10 letech ve vládní funkci neuspokojen ukončil práci a odešel do kláštera, kde se stal prostým mnichem. Tam přijal jméno Metoděj a věnoval se opisování starých knih a studiu, včetně bohosloví.

Konstantin, o 14 let mladší Metodějův bratr, byl znám jako mimořádně nadaný. I on studoval na univerzitě v Cařihradu, ale jeden studijní obor mu nestačil, rozhodl se proto studium teologie rozšířit ještě o filosofii a literaturu. V té době Konstantin ovládal kromě místní slovanské řeči i několik cizích jazyků. Dobré vztahy jeho rodiny s lidmi z nejvyšších kruhů mu pomohly k jmenování knihovníkem a archivářem představitele církve, patriarchy Ignatia. Konstantin ale tato služba zklamala a jeho vztah k patriarchovi zůstal od počátku problematický. Rozhodl se proto místo tajně opustit a odejít do nějakého kláštera na mořském pobřeží.

Po zmizení byl intenzivně hledán, dokud ho nenašli. Pak ho přemlouvali, aby se vrátil. Souhlasil, ale do církevní služby jít odmítl a rozhodl se jít na univerzitu učit filosofii. Politické pletichy a náboženské střety nesnášel, a když podle jeho názoru překročily míru, opustil kvůli nim i veřejnou činnost. Chtěl klid a dost soukromí, při kterém by mohl více studovat, podobně jako dříve jeho bratr Metoděj. Brzy se oba setkali ve stejném klášteře, kde všichni čas věnovali dalšímu studiu. Tam se přes velký rozdíl věku při společném pobytu více poznali a oba našli společný zájem v misijní činnosti. Tomuto poznání zůstali v dalším životě věrní a stali se nejbližšími spolupracovníky i přes vědomí náročnosti této činnosti i možného nebezpečí ve vzdálených a neznámých končinách.

Roku 860 byzantský císař povolal oba bratry k sobě do Cařihradu, chtěl je vyslat na misijní cestu na Krym. Tam v okolí poloostrova žil tehdy národ tureckého původu, jediný, který bezvýhradně přijal „židovské náboženství“. To považoval císař zřejmě za nadějný znamení pro chystanou křesťanskou misii. Výsledek misie není znám, ale pro tehdejší církev byl zřejmě důležitější jejich nález ostatků papeže sv. Klimenta. Ten údajně zemřel ve vyhnanství na Krymu jako mučedník kolem roku 100. Jeho ostatky bratři vyzvedli z moře a zamýšleli v budoucnu předat papeži jako dar.

Roku 862 vyslal velkomoravský kníže Rostislav poselstvo do Cařihradu se žádostí o učitele křesťanské víry pro svou zem. Křesťanství nebylo tou dobou na Moravě zcela neznámou naukou, ale kníže se po nedobrych minulých zkušenostech obával politického i náboženského vlivu misionářů Východofranské říše tak, že je ze země vyhnal. To ovšem nezůstalo bez nepříznivých důsledků, že v zemi došlo brzy k nedostatku křesťanských kněží a učitelů. Císař s patriarchou přijali žádost Rostislava s porozuměním, měli k takovému úkolu už vhodné kandidáty a Metoděj s Konstantinem dokonce ovládali slovanský jazyk. (Předpokládá se, že v 9. století existovaly jen tři živé slovanské jazyky, ty se však vzájemně tak málo lišily, že Slované si všude ve své řeči mezi sebou rozuměli). Rostislavovu žádost přijali oba bratři za svou, ale příprava misie vyžadovala ještě značné úsilí, které si sotva dovedeme představit. Předně Konstantin sestavil pro slovanský jazyk

používaný v okolí jejich rodiště nové písmo - hlaholici. Pak s Metodějem postupně překládali bibli a zapisovali do slovanského jazyka (později nazvaném staroslověnština). Nakonec ještě sestavili soudní zákon pro lid.

Po skončení zimy, na jaře r. 863 se Metoděj s Konstantinem vypravili na Moravu. Tam měla jejich misie plnou podporu vládnoucího knížete Rostislava a lid očekával lepší porozumění jejich kázání ve slovanské řeči. Oba bratři působili na Moravě déle než tři roky a při návratu, cestou do Cařihradu se zastavili v Panonii u knížete Kocela. Ten k nim přivedl padesát mladých lidí se žádostí, aby je oba bratři připravili na službu kněží. Když po půl roce úkol splnili, byl čas nové kněze vysvětit v Římě, případně v Konstantinopoli. Rozhodli se pro Řím. Během cesty dostali Konstantin s Metodějem od papeže dopis, ve kterém nezapomněl zmínit jejich misii v neschváleném jazyce, ale na druhé straně i ocenil jejich činnost a těšil se na vzájemné poznání. K tomu došlo v Římě (r. 868) s řadou teologických jednání a diskusí se všemi církevními otci i s papežem. Tato jednání byla velmi náročná zvláště pro Konstantina teologa, na kterém ležela hlavní odpovědnost. Při nich se Konstantinovi podařilo obhájit oprávněnost slovanské liturgie i slovanské překlady bohoslužebných knih tak přesvědčivě, že papež potvrdil podpisem všechny předložené překlady a zároveň Metoděje vysvětil na kněze.

Život Konstantina, který část svého života zcela obětoval zvěstování křesťanství v naší zemi, v Římě skončil. Vyčerpaný opakujícími se nicotnými spory, na příklad proč učí v rodném jazyce obyvatel země a ne ve schváleném liturgickém jazyce, vstoupil do kláštera, kde přijal jméno Cyril. Po padesáti dnech zemřel ve věku dvaadvaceti let na tuberkulózu. Po smrti Konstantina převzal vedení misie Metoděj.

Téhož roku vydal papež bulu, kterou schválil slovanskou liturgii. Jeho záměrem ale bylo v Panonii založit i novou diecézi. Vyslal proto Metoděje, aby tento návrh projednal s knížetem Kocelem. Jakmile papež zjistil, že v Panonii by založení nové diecéze přivítali, vysvětil Metoděje na biskupa a zároveň ho jmenoval prvním arcibiskupem panonsko-moravské arcidiecéze. Na Moravu se Metoděj vrátil jako papežský legát s bulou, v níž bylo zaznamenáno, že země Rostislava, Svatopluka a Kocela náležejí pod správu římského stolce.

Ačkoliv Morava i okolní země byly získány pro křesťanství před mnoha léty, klid dosud v oblasti nenastal. Naopak, o rok později se Rostislavův synovec Svatopluk vzepřel vládnoucímu knížeti a po dohodě s Franky Rostislava zajal a předal Frankům. Ti ho uvěznil a jednali s ním tak tvrdě, že zanedlouho zemřel. Zároveň zatkli i Svatopluka a obvinili ze zrady. Svatoplukovo obvinění se jim ale nepodařilo dokázat, byl tedy propuštěn za podmínky, že pomůže Frankům získat ztracená území Moravy zpět. Na to

Svatopluk přistoupil. Za této vypjaté situace se Metoděj vracel na Moravu, aby pokračoval ve své započaté činnosti. Na cestě ho ale Frankové zajali a poslali na církevní sjezd, kde byl odsouzen na doživotí. Po rozsudku ho odvezli do klášterní pevnosti a tam ho donutili žít v otevřené jámě dva a půl roku. Na svobodu se dostal až po nástupu nového papeže r. 873, kdy byl Metoděj znovu dosazen do čela panonsko-moravské arcidiecéze. Za jeho sídlo považují někteří archeologové Sady u Uherského Hradiště.

R. 882 pozval císař Basileos I. do Konstantinopole Metoděje, aby ho poznal, protože slyšel mnoho o jeho činnosti. Metoděj pozvání přijal a vzal sebou i poslední opisy překladů bohoslužebných knih pro misie v Bulharsku a Rusku. Císař Metoděje přijal slavnostně, s poctami a s nepředstíraným zájmem o jeho překladatelskou činnost. Přes zasloužené ocenění se Metoděj nezdržel a spěchal zpět na Moravu, aby v poslední části svého života vložil všechno své úsilí do překladů dosud nepřeložených částí bible. Když konečně po osmi měsících skončil, vzdal Pánu Bohu chválu za milost, kterou od něho dostal, že mohl překlad bible dokončit.

Na přímý dotaz žáků, kteří se znepokojením sledovali jednání svého stárnoucího učitele, kdo bude Metodějovým nástupcem, a aby tak předešli očekávaným sporům, ukázal na Gorazda: „Tento svobodný muž z vaší země“. Gorazd byl velmi vzdělaný muž, znalý latiny, navíc s diplomatickými schopnostmi. Metoděj mu zcela důvěřoval a doufal, že by mohl získat podporu nejen latinských kněží, ale i Svatopluka, který v té době už stranil liturgii latinské. Jeho jmenování však postrádalo nezbytný požadavek – arcibiskupy jmenoval papež a Metoděj už neměl čas, aby Gorazda u papeže prosadil. Nedlouho potom Metoděj zemřel ve věku 72 let.

Den smrti Metoděje je znám, místo jeho pohřbení zdá se dostatečně jasně popsáno: „Metoděj leží v hlavním moravském chrámu po levé straně ve zdi, za oltářem svaté Bohorodičky“. Problémem zůstává, kde se nacházel „hlavní moravský chrám“.

Ladislav Hájek

Použitá literatura: Lubomír E. Havlík: Kronika o Velké Moravě

Josef Poulík: Velká Morava, Cyrilometodějská mise

BUDE

Hudební nešpory v Komenského kostele

budou v neděli 4. října v 19:30. Vystoupí K dur, smíšený pěvecký sbor z Kuřimi. V jeho podání zazní duchovní hudba napříč staletími. Výtěžek bude věnován pro hospic sv. Alžběty.

Srdečně zvou sbory Brno I a Brno-Husovice.

Přednáška Jiřího Beneše

V sobotu 10. října se v Blahoslavově domě bude konat přednáška Jiřího Beneše nazvaná Sociální důrazy ve Starém zákoně. V první části přednášky (9 - 13h) bude pozornost soustředěna na žalmy 145 a 146, druhá část (19 - 21h) bude zaměřena na výklad knihy Rut. Zájemci o neformální setkání s docentem Benešem v pátek večer se mohou telefonicky přihlásit u bratra Miloše Vantucha (tel. 608887141). Všichni jsou k těmto setkáním zváni.

Doc. Jiří Beneš, Th.D. je vedoucím katedry biblistiky a judaistiky na Husitské teologické fakultě UK v Praze. Je autorem řady knih, znám je také díky rozhlasovým rozhovorům s P. Vaďúrou.

Martin Horák

Pojďme spolu

3. ekumenická pouť jižní Moravou - 3. října 2020

Matice velehradská, Římskokatolická farnost u sv. Tomáše v Brně a Brněnský seniorát Českobratrské církve evangelické zvou všechny zájemce, mladší i starší, jednotlivce, páry i rodiny na pěší pouť z Hustopečí do Klobouk s modlitbami a písněmi a doteky minulosti na místech, jež spojovala i dělila české bratry, novokřtěnce, luterány, helvety i katolíky, Čechy i Němce na jižní Moravě.

Přihlásit se můžete buď pomocí elektronického formuláře na adrese www.pojdme-spolu.cz (Petr Peňáz, mobil 732873082), nebo osobně: na římskokatolické faře u sv. Tomáše v Brně (vikář Jan Pavlíček, mobil 720612426, janpattypavlicek@gmail.com) a u předsedy Matice velehradské (Jan Peňáz, mobil 736529221, www.poutnik-jan.cz), nebo na evangelických farách Brno I (farář Jiří Gruber, mobil 776216072), Brno II (kurátor Jaroslav Kučera, mobil 736507779)

Kavárnička v Brně I

- 7.10. Bratr Jan Franců již potřetí pozve účastníky kavárničky do Nepálu
- 14.10. Sestra Věra Bednářová připomene život a dílo Jana Ámose Komenského
- 21.10. Vyprávění bratra Jarka Černého

Pod dojmem loni na podzim vydané knihy "Blažkovský deník",
kterou mnozí našli pod stroměčkem a strávili s ní pak zbytek svátků,
zvede na

SETKÁNÍ BLAŽKOVÁKŮ

všech generací
v odloženém termínu

tj. těch, kteří absolvovali pobyt v Letním středisku Blažkov brněnských sborů
ČCE Brno I a II na Blažkově a mají chuť se setkat s těmi, s nimiž zde prožili
krásné chvíle společenství, podělit se s ostatními o své příběhy

v sobotu 10. 10. 2020 ve 14 hod
v Losově sálu Blahoslavova domu
Lidická 79, Brno

PROGRAM

Povíme něco o knize
a ponecháme prostor pro vzájemné popovídání si.
Též bude možné podělit se o příběhy dosud neslychané, bude-li někdo mít.

Možnost zakoupit knihu Blažkovský deník, příp. Sázavský deník (2009).

OBČERSTVENÍ

v tradičním blažkovském stylu zajištěno

Kontakt: Ing. Jan Vondra, Medlánecká 19, 621 00 Brno, tel. 603749991, vondra.h@volny.cz

ZE STARŠOVSTVA

Brno I

Staršovstvo se sešlo již poslední srpnový den, aby projednalo úkoly nahromaděné přes prázdniny. S radostí a úlevou jsme konstatovali, že prázdninový pobyt na Blažkově proběhl za plné účasti a hygienická opatření byla dostatečná, takže jsme všichni odjízďeli živi a zdraví. Největší část schůze jsme věnovali přípravě sborového shromáždění. Staršovstvo rozhodlo požádat sestru farářku Janu Hofmanovou o prodloužení jejího povolání na další období. Dále bylo rozhodnuto uzavřít dočasně Betlémský kostel po dobu oprav schodiště, dlažby a statického zajištění klenby nad varhanami. Během prázdnin se podařilo zajistit odvlhčení části obvodové zdi sborového domu na Opletalově v návaznosti na výměnu vozovky a chodníků. Slib poloviny nově zvoleného staršovstva bude 11. října. Dále bylo rozhodnuto věnovat výtěžek sborového jarmarku (8.11.) Chráněnému bydlení Ovečka. Během září se opět začnou scházet skupiny dětí, mládeže a dospělých podle rozvrhu, který obdržel každý účastník bohoslužeb a byl uveřejněn na webových stránkách sboru. Kurzy Alfa začnou již 30. září.

Jiří Gruber

Brno II

Při své první poprázdninové poradě mělo staršovstvo před sebou dlouhé jednání. Vzalo na vědomí zprávy farářů a pastorační pracovnice. Jednalo o zavedení projektu strategického plánování v našem sboru; po diskuzi odložilo rozhodnutí na příští poradě. Staršovstvo jmenovalo pracovní skupinu, která bude jednat ve věci obsazení místa druhého faráře od podzimu příštího roku. Staršovstvo vzalo na vědomí hospodářskou zprávu, mj. o průběhu výměny topení v Blahoslavově domě, výměny žárovek a odložení rekonstrukce Losova sálu, a rozhodlo dodatečně nenavyšovat snížené sazby nájemného nájemníkům v nebytových prostorách. Vzalo také na vědomí přehled připravovaných setkání a akcí.

Martin Horák

	Brno I	Brno II	Brno-Husovice	Brno-Židenice
4.10.	17. neděle po sv. Trojici ČK Jana Hofmanová 19:30 ČK Jana Hofmanová, <i>nešpory</i>	BD Saša Jacobea Tiš Saša Jacobea	Hu Štěpán Hájek ČK 19:30 Jana Hofmanová,	Žd Radka Včelná, VP
11.10.	18. neděle po sv. Trojici ČK Jiří Gruber, slib staršovstva Rch Jiří Gruber, <i>křest</i>	BD Jiří Beneš Tiš Saša Jacobea	Hu Štěpán Hájek	Žd Radka Včelná
18.10.	19. neděle po sv. Trojici ČK Jiří Gruber	BD Martin Horák, VP Tiš Saša Jacobea. VP	Hu Štěpán Hájek	Žd Radka Včelná Bl Radka Včelná
25.10.	20. neděle po sv. Trojici <i>ekumenické bohoslužby</i> 10:00 CČSH Botanická ul. vede Tomáš Butta, VP	BD Michaela Najbrtová Tiš Martin Horák	Hu Štěpán Hájek	Žd Radka Včelná
1.11.	21. neděle po sv. Trojici ČK Jana Hofmanová 19:30 ČK Jiří Gruber, <i>nešpory</i>	BD Saša Jacobea Tiš Michaela Najbrtová	Hu Jaroslav Vitek ČK 19:30 Jiří Gruber, <i>nešpory</i>	Žd Radka Včelná, VP Bl Radka Včelná, VP
	BK: Betlémský kostel v 8:30 ČK: Červený kostel v 10:00 Opl: sál Opletalova 6 Rch: Rychmanov v 14:00	BD: Blahoslavův dům v 9:00 Tiš: Tišnov v 10:30	Hu: Netušilova 26 v 9:00	Žd: Židenice v 9:00 Bl: Blansko v 14:00

Brno I

Po – Pá 9-12, St 15-17

Pondělí:

18:30 staršovstvo 12.10.

Úterý:

10:30 modlitební setkání
16:30 dětský klub Ovečky
16:30 biblic. hod. pro děti
19:00 příprava NS

Středa:

15:00 kavárnička
16:30 konfirmanti
18:00 kurs Alfa od 30.9.
18:00 mládež

Čtvrtek:

9:30 klub otevřených
dveří - přerušeno
17:00 biblic. hodina od 24.9.
19:00 spor Kůrovecdle domluvy

Pátek:

18:30 Cantate Domino
- přerušeno

Neděle:

10:00 nedělní škola
pro děti

Brno II

Po – Pá 8:30-11:30

Pondělí:

18:30 staršovstvo 12.10.

Úterý:

8:30 Dvojka – dětský klub
16:00 děti Tišnov 6., 20.10.
17:00 zpěv
17:30 biblic. h. Tišnov 6., 20.10.
19:00 střední generace

Středa:

8:30 Dvojka – dětský klub
10:30 Diakonie 7., 21.10.
18:00 biblická hodina
19:00 modlitební setkání 21.10.

Čtvrtek:

9:30 Mateřský klub 8., 22.10.
14:30 odpolední káva 1., 15.10.
16:00 mladší děti
16:00 starší děti
17:30 mládež

Pátek:

8:30 Dvojka – dětský klub

Sobota:

9:30 DD Kociánka 10.,24.10.

Neděle:

9:00 nedělní škola
10:00 setkání v Blah. domě

Brno-Husovice

Čtvrtek:

17:30 mládež
19:00 biblická hodina
20:00 staršovstvo 8.10.

Pátek:

16:00 děti

Neděle:

9:00 nedělní škola

Brno-Židenice

Pondělí:

18:30 staršovstvo (1.)
18:00 děti Blansko
19:00 biblic. hodina Blansko
(obojí 2. a 4.)

Úterý:

19:00 učitelé NŠ (4.)
16:00 děti

Středa:

17:00 konfirmanti
19:00 DŽES (1.)
19:00 Modlitba se zpěvy
z Taizé (2.)
19:00 modlitební setkání
(4.)

Čtvrtek:

17:00 mládež
19:00 biblická hodina

Pátek:

19:30 střední generace (2.)

Neděle:

9:10 nedělní škola
10:00 setkání u kávy a čaje
18:18 zkouška pěveckého
sboru ChraPoT

EVANGELICKÁ CÍRKEV V BRNĚ

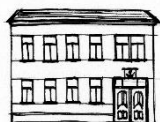
Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Brně I

Betlémský kostel a kostel J. A. Komenského (Červený kostel)
Opletalova 6, 602 00 Brno, tel: 542 211 453
email: ccebrno1@atlas.cz, <http://www.cervenykostel.cz>
kazatelé: Jiří Gruber a Jana Hofmanová, faráři
seniorátní kazatelé: Iva Květonová, Jiří Šimsa a Jaroslav Vítek
kurátor: Václav Matoulek, past. pracovnice: Marie Matoulková a Helena Pacasová

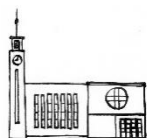
Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Brně II

Blahoslavův dům, Lidická 79, 602 00 Brno, tel: 541 212 469
email: brno-ii@evangnet.cz, <http://brno-ii.evangnet.cz>
kazatelé: Martin Horák a Alexandra Jacobea, faráři
kurátor: Jaroslav Kučera, past. pracovnice: Anna Marie Fikejsová

Farní sbor ČCE v Brně-Husovicích

Netušilova 26, 614 00 Brno, tel: 545 212 420
email: husovice@evangnet.cz, <http://www.ccehusovice.cz>
kazatel: Štěpán Hájek, farář
kurátor: Vladimír Zikmund

Farní sbor ČCE v Brně-Židenicích

Kostel Jílkova 74, fara Konečného 6, tel: 732 819 626
email: zidenice@evangnet.cz, <http://zidenice.evangnet.cz>
kazatelka: Radmila Včelná, farářka
kurátor: Miroslav Maňák

Diakonie ČCE - středisko v Brně

Hrnčířská 27, 602 00 Brno, tel: 549 242 279, 541 248 401
email: brno@diakoniecce.cz <http://brno.diakonie.cz>
ředitel: Lenka Svobodová

Evangelická akademie,

Vyšší odborná škola sociálně právní

Opletalova 6, tel: 542 221 741, email: vos@eabrno.cz

Střední zdravotní škola Evangelické akademie

Šimáčkova 1, 542 213 593, email: cszs@eabrno.cz,

<http://www.eabrno.cz>

ředitelka: Renata Michálková

kaplanka: Marta Židková

Filipka: Škola příběhem - církevní základní škola

Filipinského 1, 615 00 Brno-Židenice, tel: 724 955 544

email: skolafilipka@gmail.com

<https://skolafilipka.cz>

ředitelka: Ruth Konvalinková

Setkávání - brněnský evangelický měsíčník. Verze pro elektronickou distribuci. Ročník 2020 (XXII). Vydávají sbory Českobratrské církve evangelické Brno I a Brno II. Odpovědní redaktoři: Jiří Gruber, Martin Horák. Obálka Iva Tůmová. Registrováno pod číslem MK ČR E12109. Doporučená cena jednotlivého čísla 15 Kč. Roční předplatné 150 Kč, sponzorské 200 Kč. Redakce: 602 00 Brno, Opletalova 6. Vychází 10x ročně.